

ВАЙНГАРТ Мілош (Weingart Miloš; 21. 11. 1890, Прага — 12. 01. 1939, там само) — чеський славіст. Доктор філософії (1913), чл. Чес. АН, словесності та мистецтвознавства. Член Корол. чес. товариства наук. Закін. філос. факультет Карлового університету в Празі (1913), в якому згодом працював доцент (1919–21) і проф. порівнял., слов'ян. та старослов'ян. мовознавства (1927–39). У 1921–27 — проф., 1925–26 — ректор Братислав. університету, від 1922 — секр. Слов'ян. інституту, одночасно 1925–27 — голова слов'ян. відділу Держ. інституту нар. пісні в Празі. Автор наук. праць із старослов'ян. мови, слов'ян. мов та літ.-р. Розвивав традиції своїх вчителів В. Ягича та Ф. Пастрнека, від яких перейняв розуміння слов'ян. філології як єдиної сфери дослідження слов'ян. мов і літ.-р з врахуванням допоміж. наук. дисциплін. Був укладачем та ред. підручників, наук. збірників, присвяч. визнач. представникам науки і культури (Ф. Пастрнек, Я. Бідло, Й. Добровський, Т. Масарик та ін.), друкувався у чес. та словац. період. виданнях «Byzantinoslavica», «Časopis pro moderní filologii», «Sborník FF UK v Bratislavě», «Spisy filosofické fakulty University Komenského», «Ročenka

Slovanského ústavu», «Revue des travaux scientifiques tchecoslovaques». Співпрацював із Праз. лінгвіст. гуртком, хоч його чл. не був. Співред. підручного словника чес. мови («Příruční slovník jazyka českého»). Зібрав матеріал для словника старослов'ян. мови. Як вчений-славіст досліджував й укр. мову. В 20-х рр. здійснив діалектол. експедицію на Закарп. Україну. 1924 разом з Ф. Тихим підготував наук. зб. «Carpatorussica», який через нестачу коштів не вийшов. Інтенсивно спілкувався з укр. мовознавцями (І. Панькевичем, С. Смаль-Стоцьким, О. Колесою, В. Сімовичем та ін.), а також сприяв виданню їхніх праць.

Основні праці

O pravlasti slovanské // Časopis Českého Musea. 1915; Praslovanský vokalizmus. Praha, 1919–1920; Staroslovanské časování. Praha, 1921; Byzantské kroniky v literatuře církevně-slovanské. Č. 1–2. Bratislava, 1922–1923; O jednotnosti Slovanstva // Nově Atheneum. 1922; Srovnávací mluvnice jazyků slovanských. Praha, 1923; Slovanská vzájemnost. Bratislava, 1926; Manuál Grigorija Kujbědy // Sborník filosofické fakulty University Komenského. Bratislava, 1926; Slovanská filologie na Karlově universitě v letech 1918–1929. Praha, 1929; Slovanské staty. Praha, 1932; Masarykovo slovanství a slovanská filologie // Časopis pro moderní filologii. 1935–1936; Rukověť jazyka staroslovanského. Č. 1–2. Praha, 1937–1938; Nejstarší slovanskí legenda o svatém Václavovi. Praha, 1940.

Рекомендована література

1. J. Kurz. Práce profesora Miloše Weingarta z církevní slovanštiny a ze slovanského jazykozpytu // Časopis pro moderní filologii. 1939;
2. I. Paňkevyč. D. M. Weingart jako recensent mé první mluvnice // Časopis pro moderní filologii. 1941. Č. 1;
3. M. Kudělka a kol. Československé práce o jazyce, dějinách a kultuře slovanských národů od r. 1760. Praha, 1972.

М. І. Мушинка

Бібліографічний опис:

Вайнгарт Мілош / М. І. Мушинка // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2005. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-32862>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).